خبرخوان

۱۱ شهر خوزستان در وضعیت قرمز و ناسالم

ایسنا: مدیر روابط‌عمومی اداره کل حفاظت محیط زیست خوزستان از قرارگرفتن هوای ۱۱ شهر خوزستان در وضعیت «ناسالم» و «قرمز» خبر داد. شهریار عسکری افزود: «براساس اعلام سامانه پایش کیفی هوای کشور در ساعت ۱۲:۰۰ امروز جمعه پنجم دی، شاخص کیفیت هوا براساس اندازه‌گیری ذرات ایستگاه شرکت ملی حفاری ایران در اهواز ۱۷۴، نیوساید اهواز ۱۶۸، مرکز بهداشت شرق اهواز ۱۵۶، استانداری خوزستان در اهواز ۱۶۰، ایستگاه معاونت بهداشت دانشگاه جندی‌شاپور اهواز ۱۶۲، ایستگاه اداره کل حفاظت محیط زیست خوزستان در اهواز ۱۶۸، ایستگاه دوم اداره کل حفاظت محیط زیست خوزستان در اهواز ۱۵۲، ایستگاه پادادشهر اهواز ۱۷۷، ایستگاه پست برق شماره ۳ اهواز ۱۷۸، ایستگاه‌های کارون و شادگان ۱۶۸، ایستگاه ملاثانی ۱۵۶، ایستگاه سوسنگرد ۱۶۱، ایستگاه هویزه ۱۵۸، ایستگاه‌های آبادان و خرمشهر ۱۷۱، ایستگاه ماهشهر ۱۷۵، ایستگاه هندیجان ۱۷۱ و ایستگاه آغاجاری ۱۵۱ میکروگرم بر مترمکعب بوده. بنابراین هوای این شهرها در شرایط «ناسالم» و «قرمز» بوده است».

او ادامه داد: «همچنین هوای اندیمشک، دزفول، شوش، شوشتر و بهبهان در وضعیت «ناسالم برای گروه‌های حساس» و «نارنجی» بوده است». براساس اعلام عسکری، بنا بر شاخص ۲.۵ میکرون، هوای مسجدسلیمان، باغملک، رامهرمز، هفتکل و امیدیه در وضعیت «قابل قبول» و هوای اندیکا، لالی و دزپارت در شرایط «پاک» بوده است. شاخص کیفیت هوا (AQI) به پنج دسته اصلی تقسیم‌بندی می‌شود.

براساس این تقسیم‌بندی، از عدد صفر تا ۵۰ هوا پاک، از ۵۱ تا ۱۰۰ هوا قابل قبول، از ۱۰۱ تا ۱۵۰ هوا ناسالم برای گروه‌های حساس، از ۱۵۱ تا ۲۰۰ هوا ناسالم برای همه گروه‌ها، از ۲۰۱ تا ۳۰۰ هوا بسیار ناسالم و از ۳۰۱ تا ۵۰۰ شرایط کیفی هوا خطرناک است.

هشدار درباره ریزش شدید نخبگان

ایسنا: مخبر دزفولی با تأکید بر اینکه نسبت تبدیل توان دانشی‌مان به ثبت اختراع و محصول نسبت به بسیاری از کشورها ممکن است پایین‌تر باشد و ما این را باید جبران کنیم، گفت: «در حال حاضر از هر ۴۰۰ تا ۴۵۰ مقاله ایران در سطح جهانی، یک پتنت (ثبت اختراع) اتفاق می‌افتد، درحالی‌که این امر برای کشورهای دیگر خوب نیست. مثلا ژاپنی‌ها از هر دو مقاله یکی و ترکیه حدودا از هر صد مقاله یک ثبت اختراع می‌دهند».

رئیس فرهنگستان علوم با بیان اینکه از هر ۴۰۰ تا ۴۵۰ مقاله ایران در سطح جهانی فقط یک مقاله منجر به ثبت اختراع می‌شود، گفت: «این در حالی است که ژاپنی‌ها از هر دو مقاله یک اختراع ارائه می‌دهند؛ بنابراین باید نسبت تبدیل مقاله به ثبت اختراع ایران به زیر صد برسد. یعنی به ازای هر ۵۰ تا ۶۰ مقاله بتوانیم یک ثبت اختراع یا یک تولید محصول را طراحی کنیم؛ به‌طوری‌که این زنجیره ارزش را تا انتها طی کنیم و به مرحله تجاری‌سازی برسد». او با استناد به آمار جهانی، میزان تولید علم ایران را یک دستاورد مهم برشمرد و تأکید کرد: «در حال حاضر جمعیت ایران یک درصد جمعیت جهان است، اما دو درصد تولید علم دنیا را تولید می‌کند؛ بنابراین این امر یک چیز غیرقابل کتمان است».

به گفته او، در فناوری‌های پیشرفته‌ای نظیر هوش مصنوعی، سلول‌های بنیادی و فناوری‌های زیستی (بیوتکنولوژی)، نام ایران در رتبه‌بندی‌های جهانی در کنار چند کشور برتر دیده می‌شود. اگرچه رتبه کلی علم ایران در سطح جهانی با افت دو پله از ۱۵ به ۱۷ رسیده است، اما این رتبه‌بندی‌ها نشان‌دهنده سهم روشن کشور در بازی رقابت علمی جهان است. مخبر دزفولی، بزرگ‌ترین چالش پیش‌روی اکوسیستم علمی کشور را ضریب تبدیل دانش به محصول دانست و ادامه داد: «با وجود این، اهمیت مقالات علمی به عنوان نشانگر توان دانشی کشور انکارشدنی نیست. اما باید بر ثبت اختراع و تولید محصول در دنیا نیز تمرکز داشته باشیم».

مخبر همچنین به لزوم اصلاحات ساختاری در آموزش عالی اشاره کرد و گفت: «در افزایش کمیت‌ها، «هندسه نامتوازن» دیده می‌شود؛ به این معنی که گاهی کمیت بدون توجه به مزیت‌های نسبی جغرافیایی افزایش یافته است. بنابراین وزارتخانه‌های علوم، آموزش عالی و دانشگاه آزاد باید خود را با جریان آمایش کشور تطبیق دهند؛ به‌طوری‌که اگر جایی دانشجوی بی‌رویه جذب شده است، رشته‌ای که مزیت نسبی منطقه‌ای نداشته باشد یا اعضای هیئت‌علمی کارآمدی لازم را ندارند، باید بازنگری و به‌روزرسانی صورت بگیرد. جبران اشتباهات آموزش عالی در یک جریان وسیع علمی رو به جلو، امری طبیعی است و باید با دقت انجام پذیرد تا گره‌های بعدی مسیر علمی کشور باز شوند».

گزارش تحلیلی «شرق» از افزایش مرگ‌ومیرها و روند نزولی تولدهای امسال

کمترین نرخ باروری از دهه ۵۰ تاکنون

محمدحسین موسوی: درحالی‌که قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت از سال ۱۴۰۰ با هدف افزایش نرخ باروری در حال اجراست، آمار رسمی نشان‌دهنده روند نزولی تولدها و افزایش تدریجی مرگ‌ومیر است. براساس داده‌های رسمی سازمان ثبت احوال و مرکز آمار ایران، تعداد موالید از یک میلیون و ۱۱۴ هزار و ۹۰ در سال ۱۴۰۰، به ۹۷۹ هزار و ۹۲۸ در سال ۱۴۰۳ رسیده است. به عبارتی شاهد کاهش ۱۲درصدی طی چهار سال هستیم. آمارها همچنین نشان می‌دهد که میزان تولدها در نیمه اول سال ۱۴۰۴ نسبت به نیمه اول سال ۱۴۰۳ کاهش هفت‌درصدی داشته است. حتی «مرضیه وحید دستجردی»، دبیر ستاد ملی جمعیت، آذرماه امسال به تداوم روند نزولی و ایجادنشدن تغییری محسوس با اجرای قانون جوانی جمعیت، اشاره کرده بود. اما علت این شکست را نمی‌توان فقط در اعداد و آمار یا بررسی میزان اجرا یا مفاد قانون مذکور جست؛ تلاطم‌های اقتصادی و اجتماعی و شیوع ناامیدی از آینده، فرزندآوری را تبدیل به انتخابی سخت و ناممکن برای والدین کرده است. جوانانی که در زندگی روزمره خود شاهد ناکامی‌های متعدداند، فرزندآوری را اشتباه می‌دانند. «شرق» در گفت‌وگو با متخصصان این حوزه به آنچه در قوانینی مثل قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت نادیده گرفته شده است، پرداخت.

نبود چشم‌انداز روشن از آینده

«احمد دراهکی»، استاد دانشگاه و مدیرگروه جمعیت‌شناسی دانشگاه علامه طباطبایی است. او به تعریف سیاست‌های جمعیتی می‌پردازد و به «شرق» می‌گوید: «برای ارائه یک تعریف ساده از سیاست‌های جمعیتی می‌توان گفت سیاست‌های جمعیتی، هر سیاستی است که دولت با اتخاذ آن دست به استفاده از ابزارهای نهادی برای تأثیرگذاری بر نهاد خانواده می‌زند. نهاد خانواده اما فقط از سیاست‌های دولت تأثیر نمی‌پذیرد، بلکه مسائلی مثل گرانی یا تورم نیز به شکل مستقیم بر نهاد خانواده تأثیر می‌گذارند». به گفته او، بر همین این اساس، جمعیت‌شناسان سیاست‌های جمعیتی را به دو دسته تقسیم می‌کنند: «سیاست‌های دسته اول که غیرمستقیم هستند؛ مثلا سیاست‌هایی که بر مسائل اقتصادی و فرهنگی متمرکزند اما تأثیر عینی بر جمعیت دارند. دسته دوم سیاست‌هایی هستند که به‌صورت مستقیم برای اثرگذاری بر جمعیت برنامه‌ریزی می‌شوند؛ برای مثال قانون جوانی جمعیت از این دست سیاست‌هاست. اما زمانی سیاست‌های مستقیم می‌تواند اثرگذار ظاهر شوند که سیاست‌های غیرمستقیم را همسو با خود داشته باشند. متأسفانه در سال‌های اخیر وضعیت اقتصادی و اجتماعی که در دسته سیاست‌های غیرمستقیم قرار می‌گیرند، با سیاست افزایش جمعیت همسو نبوده‌اند». «دراهکی» با اشاره به پیمایش‌هایی مانند پیمایش ارزش‌ها و نگرش‌های ایرانیان توضیح می‌دهد: «در بیشتر پیمایش‌های ملی نشان داده شده که خانواده‌های ایرانی تمایل به داشتن دو یا بیش از دو فرزند دارند، اما میانگین میزان کل باروری در حال حاضر کمتر از یک و نیم است. اینجا می‌توان بین آنچه هدف افراد است با آنچه واقعیت زندگی‌شان است، یک شکاف بزرگ تشخیص داد». این شکاف را می‌توان با شاخص‌ها و معیارهای جمعیت‌شناختی متفاوتی توضیح داد. «دراهکی» می‌گوید: «یکی از متغیرهای مؤثر بر فرزندآوری سن ازدواج زنان است؛ هرچقدر سن بیشتر باشد، قاعدتا باروری نیز کاهش پیدا می‌کند. یکی دیگر از متغیرهای مهم، افزایش تجرد قطعی است. ما در جامعه باید حواسمان به این باشد که طبق تجربیات جهانی، افراد پس از ۳۰ سالگی به سمت تجرد قطعی می‌روند و وقتی آمار تجرد قطعی بالا برود، اولین اثری که مشاهده می‌شود در تعداد فرزندآوری است. افزایش میزان پیشگیری از بارداری و آمار مربوط به طلاق نیز از متغیرهایی است که وضعیت جمعیتی ایران را تحت تأثیر خود قرار داده است». این جمعیت‌شناس می‌گوید این متغیرهای مؤثر را می‌توان با توجه به وضعیت اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی توضیح داد و از نگاه او مهم‌ترین مسئله، ناشی از چشم‌انداز مردم به آینده است: «کاهش باروری بیش از اینکه ناشی از عوامل پزشکی و ژنتیکی باشد، ناشی از وقایع و اتفاقاتی است که درون جامعه درحال رخ‌دادن است و بر چشم‌انداز افراد بر آینده تأثیر می‌گذارد. تصمیماتی مثل ازدواج و فرزندآوری تصمیمات کوتاه‌مدتی نیستند که افراد با توجه به شرایط کوتاه‌مدت خود درباره آنها تصمیم بگیرند، بلکه به داشتن چشم‌اندازی روشن نسبت به آینده نیاز دارند. درحال‌حاضر چه چشم‌اندازی از وضعیت فرهنگی و اجتماعی کشور وجود دارد وقتی افراد این چشم‌انداز را روشن نمی‌بینند، یا فرزندآوری را به تأخیر می‌اندازند یا در فرزندآوری توقف می‌کنند؟ در نتیجه باید در اولین قدم برای ایجاد یک چشم‌انداز روشن از آینده اقدام کرد». این استاد دانشگاه به پرهزینه‌بودن انجام سیاست‌های جمعیتی در تمام کشورهای جهان اشاره می‌کند: «طرح جوانی جمعیت برای همه کشورها هزینه دارد؛ خیلی از کشورهای جنوب شرق آسیا یا حوزه اسکاندیناوی بخش مهمی از بودجه عمومی خود را صرف سیاست‌های جمعیتی می‌کنند. اما مسئله این است که آیا این هزینه‌ها ما را به هدفمان می‌رساند؟ سیاست‌های جمعیتی باید به شکل دقیق پایش شوند تا هزینه‌ها صرف دقیقا مادران و افرادی شود که در موالید و جوانی جمعیت نقش مهم دارند. این سیاست‌ها نباید جنبه شعاری داشته باشد و کاری کند که در بین مردم بی‌اعتمادی شکل بگیرد».

کاهش باروری بیش از اینکه ناشی از عوامل پزشکی و ژنتیکی باشد، ناشی از وقایع و اتفاقاتی است که درون جامعه در حال رخ‌دادن است و بر چشم‌انداز افراد بر آینده تأثیر می‌گذارد. تصمیماتی مثل ازدواج و فرزندآوری تصمیمات کوتاه‌مدتی نیستند که افراد با توجه به شرایط کوتاه‌مدت خود درباره آن تصمیم بگیرند، بلکه به داشتن چشم‌اندازی روشن نسبت به آینده نیاز دارند. درحال‌حاضر چه چشم‌اندازی از وضعیت فرهنگی و اجتماعی کشور وجود دارد وقتی افراد این چشم‌انداز را روشن نمی‌بینند، یا فرزندآوری را به تأخیر می‌اندازند یا در فرزندآوری توقف می‌کنند؟

باید به کیفیت جمعیت فکر کرد

«رابطه توسعه و جمعیت، یک رابطه ساده نیست که بخواهیم فقط یک نسبت کمی بین این دو مقوله ایجاد کنیم. ما باید یک رابطه عمیق اجتماعی، نهادی و تاریخی را در نظر بگیریم که در آن جمعیت هم می‌تواند مانع توسعه باشد و هم می‌تواند منبع توسعه شود»؛ این را «محمد امیرپناهی»، جامعه‌شناس اقتصادی و عضو هیئت‌علمی جامعه‌شناسی دانشگاه علامه طباطبایی، به «شرق» می‌گوید. او ادامه می‌دهد: «در رویکردهای کلاسیکی که به رابطه جمعیت و توسعه پرداخته، ما از یک سمت نگاه مالتوسی را داریم که در آن رشد جمعیت به‌مثابه فشاری بر منابع و امکانات و مانعی بر سر راه توسعه تلقی می‌شود. در تلقی مالتوس افزایش جمعیت باعث به‌هم‌خوردن نسبت امکانات و منابع می‌شود و توسعه را دچار موانعی می‌کند. اما از سمت دیگر در نیمه دوم قرن بیستم یک نگاه خوش‌بینانه در رویکردهایی مثل مکتب نوسازی وجود داشت که جمعیت و مخصوصا جمعیت جوان را سرمایه بالقوه برای رشد اقتصادی قلمداد می‌کرد و به جمعیت به‌مثابه یک پتانسیل نگاه می‌شد». اما حالا از نظر این جامعه‌شناس باید از چنین دوگانه‌های ساده‌انگارانه‌ای گذر کرد: «مسئله در حال‌حاضر تعداد جمعیت نیست، بلکه کیفیت ادغام جمعیت در ساختارهای اجتماعی و اقتصادی است. این کیفیت ادغام بسیار مسئله مهم‌تری است، زیرا زمانی توسعه با پویایی جمعیت هم‌راستا می‌شود که نظام‌های آموزشی، رفاهی، سیاسی و اقتصادی بتوانند جمعیت را تبدیل به سرمایه انسانی کنند. در این صورت می‌توان جمعیت جوان را در راستای توسعه دانست». اما اگر چنین ادغامی به‌درستی اتفاق نیفتد، جمعیت جوان تبدیل به مشکل می‌شود: «اگر نهادها ناکارآمد یا نابرابری‌ساز باشند، همان جمعیت جوان تبدیل به منبع بیکاری، نارضایتی و بی‌ثباتی اجتماعی می‌شود. در واقع کاهش یا افزایش جمعیت فی‌نفسه یک بحران یا یک مزیت نیست، بلکه سیاست‌های حمایتی و نظام‌های بازتولید و نوآوری هستند که می‌توانند جمعیت را به معضل یا فرصت تبدیل کنند». «امیرپناهی» به تجربه پنجره جمعیتی‌ای که از دهه ۶۰ در ایران به وجود آمد، اشاره می‌کند و توضیح می‌دهد: «ایران در گذشته وارد مرحله‌ای شد که می‌توانیم آن را پنجره جمعیتی بنامیم؛ یعنی وضعیتی که سهم بالایی از جمعیت در سن کار و جوانی قرار داشتند و می‌توانستند نقش‌های مهمی ایفا کنند. اما متأسفانه این پنجره جمعیتی برخلاف انتظارات پیش رفت و تبدیل به فرصتی برای توسعه پایدار نشد. در آن دوران نرخ بالایی از تحصیلات دانشگاهی در میان جوانان و زنان به وجود آمد که بازار، توان جذب و تبدیل این جمعیت به اشتغال مولد را نداشت و در نتیجه ما شاهد شکل‌گیری پدیده‌هایی چون بیکاری، نداشتن اشتغال تحصیل‌کرده‌ها، به تعویق انداختن ازدواج و فرزندآوری و در نهایت فرسایش امید اجتماعی بودیم». در نتیجه از نظر او مسئله در ایران لزوما کمیت جمعیت و فرزندآوری نیست و همین‌طور نمی‌توان مسئله را فقط با توجه به مسائل اقتصادی توضیح داد: «انسدادهایی که متأسفانه برای نسل جوان در آینده پیش‌رویشان وجود دارد باید محل پرسش قرار بگیرد. عمیق‌تر که نگاه کنیم مسئله فقط هم معضلات اقتصادی نیست، زیرا در دهک‌های بالای درآمدی نیز فرزندآوری کاهش پیدا کرده. باید متغیرهای مختلفی را مورد بررسی قرار داد و به پارامترهای سیاسی، اجتماعی و حتی امنیتی دقت کرد». «امیرپناهی» می‌گوید تاریک‌بودن دورنمای زندگی، فرزندآوری را تبدیل به انتخاب غیرعقلانی می‌کند: «جامعه باید نسبت به آینده خود احساس امنیت کند و افق‌های سیاسی دوردست را که می‌بیند تصور یک زیست آبرومندانه و توأمان با رفاه و آسایش را داشته باشد؛ وقتی چنین دورنمایی وجود نداشته باشد، جامعه بر مبنای انتخاب عقلانی به این مسیر می‌رود که فرزندآوری را کاهش بدهد و حتی اصلا به آن فکر نکند». او معتقد است از سوی دیگر، باید مسئله کیفیت جمعیت نیز مورد نظر قرار بگیرد: «سیاست‌گذار باید به کیفیت جمعیت در سالخوردگی نیز فکر کند؛ جمعیت سالخورده در سنی نیستند که ارزش تولید کنند و در اصل مصرف‌کننده نظام درمانی، رفاهی و بازنشستگی هستند. وقتی جمعیت در سالخوردگی دارای کیفیت باشد، از فشار بر این نظام‌ها کاسته می‌شود.

ادامه در صفحه ۱۰

از شهر

یکشنبه تهران برفی و بارانی می‌شود

اداره کل هواشناسی استان تهران اعلام کرد که از بعدازظهر روز یکشنبه (هفتم دی) با نفوذ سامانه بارشی در سطح استان، افزایش ابر در برخی مناطق به‌ویژه نیمه شمالی و غربی، گاهی بارش باران و برف پیش‌بینی می‌شود. بر پایه واکاوی الگوهای همدیدی و بررسی نقشه‌های پیش‌یابی، طی پنج روز آینده آسمان کمی ابری، گاهی همراه با وزش باد و یخبندان و مه (به ویژه در دامنه‌ها و ارتفاعات) پیش‌بینی می‌شود. امروز شنبه (۶ دی‌ماه) پیرو هشدار سطح زرد آلودگی هوا و هشدار سطح نارنجی آلودگی هوا، افزایش پایداری جو، افزایش آلاینده‌های جوی و کاهش کیفیت هوا مورد انتظار است. از بعدازظهر روز یکشنبه با نفوذ سامانه بارشی دیگری در سطح استان، افزایش ابر در برخی مناطق به‌ویژه نیمه شمالی و غربی، گاهی بارش باران و برف پیش‌بینی می‌شود. طی نیمه دوم هفته آینده، کاهش محسوس دمای هوا و وزش بادهای شدید در سطح استان دور از انتظار نخواهد بود.

شناسایی بیش از ۳ هزار خودرو رهاشده در تهران

جانشین پلیس راهور تهران بزرگ از شناسایی سه‌هزارو ۶۳۴ خودروی فرسوده و رهاشده در معابر پایتخت از ابتدای اجرای طرح ویژه جمع‌آوری این خودروها خبر داد و گفت: «از این تعداد، هزارو ۶۳۲ دستگاه به پارکینگ‌های مجاز منتقل شد». جهانشاه بهرام‌آبادی با اشاره به طرح جمع‌آوری خودروهای فرسوده و رهاشده در سطح شهر تهران گفت: «این طرح با هدف افزایش ایمنی تردد، جلوگیری از بی‌نظمی شهری و ساماندهی معابر از ۱۹ مهرماه آغاز شده و همچنان در حال اجراست». او افزود: «در جریان اجرای این طرح، تاکنون سه‌هزارو ۶۳۴ خودروی رهاشده در سطح پایتخت شناسایی که از این تعداد، هزارو ۶۳۲ خودرو به پارکینگ‌های مجاز منتقل و دوهزارو دو دستگاه نیز پس از تماس پلیس با مالکان، توسط خودِ مالک از محل جابه‌جا یا جمع‌آوری شده است». جانشین پلیس راهور تهران بزرگ با اشاره به پیامدهای منفی رهاسازی خودروها در معابر عمومی ادامه داد: «خودروهای رهاشده می‌توانند موجب اختلال در جریان ترافیک شوند و در برخی نقاط نیز زمینه‌ساز تهدیدات امنیتی باشند؛ از این رو مدیریت صحیح این موضوع تأثیر مستقیمی بر بهبود کیفیت زندگی شهروندان دارد». به گفته او، وجود خودروهای رهاشده در معابر شهری باعث ایجاد نقاط کور ترافیکی می‌شود که علاوه بر آسیب به نمای شهری، می‌تواند برای رانندگان و عابران پیاده خطرآفرین باشد. هر خودروی فرسوده یا بلااستفاده که در مسیرهای عمومی رها شود، عملا به یک مانع فیزیکی تبدیل شده و احتمال بروز تصادفات را افزایش می‌دهد.

جدول ۵۲۳۰ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱) میزان خسارتی که برعهده خود بیمه‌گذار است- نیم‌تنه بی‌آستین- بی‌کم‌وکاست ۲) فیلتر- درآمد و هزینه- پسوند شباهت ۳) حالتی مخصوص زن باردار- مسجدی در دمشق- یکپارچه و کامل ۴) دوبرابر- بوی نامطبوع- روستای قدیمی کیش ۵) رشته‌ای در شمشیربازی- سرمشق- دزد سر گردنه ۶) نت ششم- پاکیزه- رد پا- چاه جهنم ۷) حیوان خانه به دوش- رمانی عاشقانه نوشته فهیمه رحیمی ۸) پوشیده و پنهان- نام قدیم تخت‌جمشید- گروه انسان‌ها ۹) غذای سنتی گیلانی شبیه فسنجان- چاهک کف حوض ۱۰) قهرمان داستان ایلیاد- از حبوبات- پیشوا- چهره ۱۱) بزرگ ایل و طایفه- خدای مصریان قدیم- پرنده نوک‌دراز ۱۲) رمانی نوشته رضا امیرخانی- ابزار هیزم‌شکن- اداره تدارکات کارمندان ارتش ۱۳) مربوط- یکدنده- دستوری ۱۴) بله شیرازی- مراسمی که به یاد شخصی برگزار می‌شود- بزرگان ۱۵) صنم- ماه‌گرفتگی- محبت

عمودی:

۱) از آثار شاخص فارابی، فیلسوف نامی ایرانی- گرایش خاصی در یک دین ۲) عقیده- صفحه‌ای که نقاش رنگ را روی آن مخلوط می‌کند- فرآورده‌های شیری ۳) غرور و خودپسندی- زیان‌رساننده ۴) توان- باایمان- ملامت ۵) ضمیر انسان- کلمه استثنا- سر بی‌مو ۶) ... فوق ایدیهم- انبوه و متراکم- ورزش پایه ۷) جراحت- حمام- ادعای دروغین ۸) ناموارد- پاسخ مثبت- امیدوارکردن ۹) ماه ششم فرنگی- یکپارچگی- آماس ۱۰) آب منجمد- چاک‌خورده- روبه‌روشدن ۱۱) از القاب اشرافی اروپایی- مقابل- درآمد نامشروع با امکانات دولتی ۱۲) آن را پدر علم دانسته‌اند- سخن‌چین- مغازه‌دار ۱۳) معادل فارسی ارگانیسم- مدفن امام حسن عسکری(ع) ۱۴) بی‌نیاز- صاحب و مالک- قسمتی از پا ۱۵) یک پای ثابت سالاد- از شرکت‌های خودروساز ایتالیایی

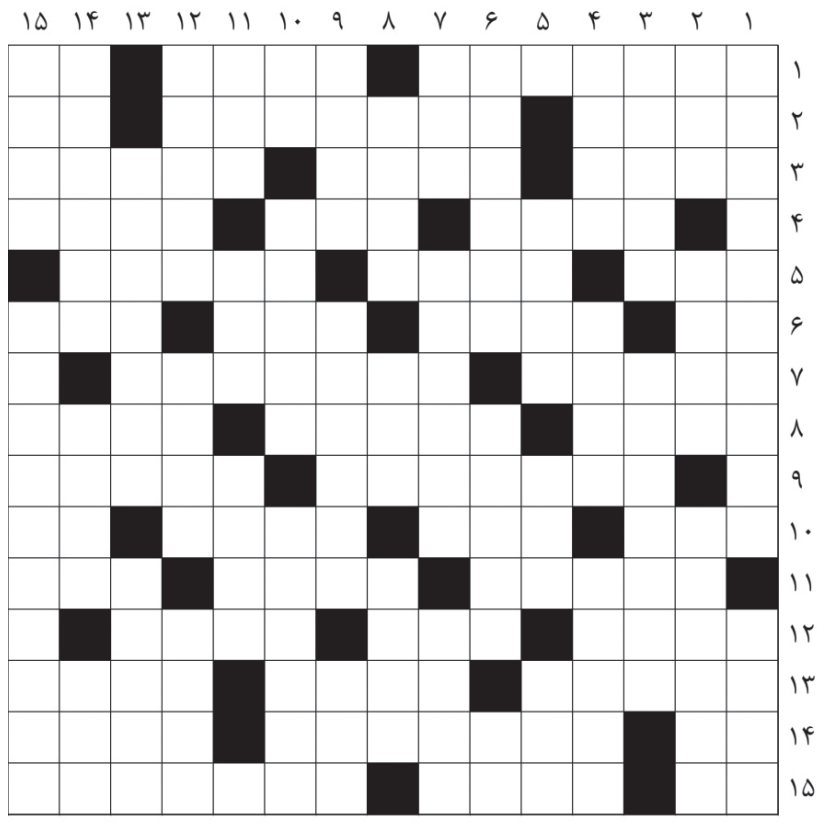

حل سودوکو ۴۲۲۵

۵	۹	۲	۶	۷	۴	۱	۳	۸
۴	۸	۱	۵	۳	۲	۷	۶	۹
۶	۳	۷	۸	۹	۱	۵	۲	۴
۱	۶	۸	۳	۲	۵	۹	۴	۷
۲	۵	۳	۷	۴	۹	۶	۸	۱
۷	۴	۹	۱	۶	۸	۳	۵	۲
۹	۲	۵	۴	۱	۶	۸	۷	۳
۸	۷	۴	۹	۵	۳	۲	۱	۶
۳	۱	۶	۲	۸	۷	۴	۹	۵

۲	۷	۳	۱	۶	۵	۹	۸	۴
۱	۶	۵	۴	۹	۸	۲	۳	۷
۴	۹	۸	۳	۷	۲	۱	۶	۵
۵	۸	۴	۲	۳	۷	۶	۹	۱
۷	۳	۱	۹	۵	۶	۴	۲	۸
۹	۲	۶	۸	۱	۴	۵	۷	۳
۶	۴	۲	۵	۸	۳	۷	۱	۹
۳	۵	۹	۷	۲	۱	۸	۴	۶
۸	۱	۷	۶	۴	۹	۳	۵	۲

حل جدول ۵۲۲۹

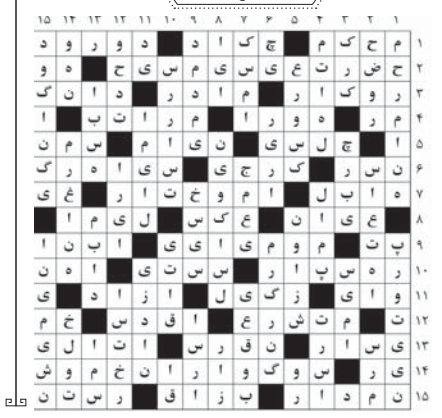

سودوکو سخت ۴۲۲۶

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

				۹		۳		۴
۱		۸			۲			۹
۵								
	۳	۲		۵	۴	۸		
				۲				
		۵	۳	۷		۴	۶	
								۵
۹			۷			۲		۶
۳		۱		۶				

سودوکو ساده ۴۲۲۶

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۷			۲		۳			
	۴	۵		۸				
	۶		۷		۱			
۴	۹			۳	۵			۸
	۱			۷			۴	
۳			۴	۹			۱	۵
			۵		۴		۷	
				۲		۶	۳	
			۳		۸			۲